

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(КЗ СОІППО)**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 4 від «01» березня 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ СОІППО № 15-08

від «01» березня 2024 року

Ректор

Ю. НІКІТІН

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Національна рамка кваліфікацій», «Розроблення освітніх програм» є складовою комплексу положень з організації освітнього процесу у Комунальному закладі Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (далі – КЗ СОІППО).

1.2. Положення визначає критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, розроблене з метою удосконалення системи контролю якості знань здобувачів та її адаптації до загальноєвропейських вимог. Ключовою вимогою Закону України «Про вищу освіту» є індивідуалізація та диференціація навчання, зміна методик навчання, використання активних методів та сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі, посилення ролі самостійної роботи здобувачів, запровадження компетентнісного підходу до результатів навчання. Зменшення частки аудиторних занять, збільшення складової плідної самостійної роботи здобувача вимагає введення більш диференційованої комплексної системи оцінки знань.

1.3. Положення розкриває основні принципи формулювання результатів поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти усіх форм навчання, а також методику переведення показників академічної успішності здобувачів освіти в шкалу ЄКТС.

1.4. Запровадження компетентнісного підходу до результатів навчання спрямовано на ефективну реалізацію таких завдань:

- підвищення мотивації здобувачів освіти до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування того, що, як очікується, повинен знати, розуміти та бути здатним продемонструвати здобувач після завершення навчання;

- систематизацію знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року;

- недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться на контроль, та програмою дисципліни;

- забезпечення відкритості контролю через ознайомлення здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни з її навчальною програмою, метою та запланованими результатами навчання, формами контрольних заходів і критеріями оцінювання знань;

- подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань;

- забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів шляхом їх розмежування за змістом і у часі;

- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів вищої освіти, набуття здобувачами загальних та фахових

компетентностей, підвищення ефективності освітньої діяльності викладацького складу.

1.5. Терміни в цьому Положенні вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та наведені в додатку 1.

II. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

2.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти орієнтоване на заохочення їх до активної участі у творенні освітнього процесу та має на меті:

- підтримку здобувачів у забезпеченні можливості досягнення програмних результатів навчання через наявність ефективного зворотного зв'язку;
- кількісну оцінку рівня досягнення результатів навчання;
- розвиток у здобувачів здатності самооцінювання для забезпечення їх ефективного подальшого навчання.

2.2. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

2.3. Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів вищої освіти у КЗ СОІППО досягається системними підходами до оцінювання чітко вимірюваних результатів навчання, комплексністю застосування різних видів контролю та формуванням очікуваних компетентностей.

2.4. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за кредитно-модульною системою сприяє:

- підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти до системного активного навчання, переорієнтації їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;
- відповідності переліку, форм та змісту контрольних заходів і завдань робочій навчальній програмі дисципліни;
- відкритості контролю, який базується на ознайомленні здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни з переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- подоланню елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується впровадженням, крім традиційного опитування, різнобічних форм контролю, врахуванням при оцінюванні усіх видів навчальної роботи студента, які передбачаються у робочих навчальних програмах дисциплін;
- забезпеченню належних умов для вивчення програмного матеріалу усіх дисциплін і підготовки до контрольних заходів, які розмежовуються за змістом і термінами проведення;
- розширенню можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів вищої освіти, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності навчального процесу.

2.5. Результати навчання здобувачів вищої освіти визначаються за допомогою 100-бальної системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС:

За шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	91-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	81-90
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю значних помилок		71-80
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	61-70
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії		51-60
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, к перескласти	2 (незадовільно)	31-50
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0-30

2.6. Кількість балів на кожний модуль, на відповідні види та форми діяльності здобувачів вищої освіти, на певні контрольні заходи розподіляє викладач.

2.7. Можливий такий розподіл балів за модулями та видами діяльності:

	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	T1	T2	МК1	T3	T4	T5	МК2			
Складові змістових модулів								20	25	100
Кількість балів за темами змістових модулів і модульним контролем, у т.ч. за видами робіт:	7	8	10	7	6	7	10			
- семінарські заняття	3	4		5	-	3				
- індивідуальні заняття	3	4		-	6	4				
- самостійна робота	1	-		2	-	-				
Кількість балів за модуль	25			30						

2.7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю.

2.8. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та індивідуальних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. При організації поточного контролю кафедри розподіляють загальну кількість балів, за якими оцінюється вся поточна робота між відповідними об'єктами контролю, визначають форми проведення контрольних заходів та критерії їх оцінювання, включають до робочих навчальних програм дисциплін і доводять до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. Оцінки (бали) за діяльність на кожному занятті виставляються в академічному журналі.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ З ПЕВНОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Показник успішності студента (в балах)	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
91-100	A	5 (відмінно)	Здобувач вищої освіти цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Усі тестові завдання виконані без помилок.
81-90	B	4 (добре)	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Під час висвітлення деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав більшість
71-80	C	4 (добре)	Здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, використовуючи при цьому необхідну літературу. Допускає окремі суттєві неточності та помилки. Правильно виконав дві третини тестових завдань.
61-70	D	3 (задовільно)	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно виконав половину тестових завдань.

51-60	E	3 (задовільно)	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно виконав меншість тестових завдань.
31-50	FX	2 (незадовільно)	Недостатньо володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає при цьому суттєві помилки. Правильно виконав окремі тестові завдання.
0-30	F	2 (незадовільно)	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не виконав жодного тестового завдання.

2.9. Об'єктами поточного контролю здобувачів вищої освіти є:

- систематична та активна робота на семінарських, індивідуальних заняттях, тренінгах;
- виконання завдань для самостійного опрацювання тощо.

2.10. При контролі систематичності та активності на семінарських, індивідуальних заняттях оцінці можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати виконання і захисту робіт; вміння вирішувати професійні задачі тощо.

При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці можуть підлягати: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів; переклад іноземних текстів встановлених обсягів; підготовка рефератів за публікаціями тощо.

2.11. Модульний контроль проводиться як підсумкова контрольна робота за даним змістовим модулем з метою оцінки результатів знань студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Змістовий модуль (розділ навчальної дисципліни) включає набір логічно пов'язаних між собою тем навчальної дисципліни, теоретичних положень, висвітлених під час лекцій, отримання навичок на семінарських або індивідуальних заняттях, виконання тестових, самостійних та індивідуальних завдань здобувачами вищої освіти.

2.12. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати ситуативні завдання, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал.

2.13. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачі вищої освіти після опанування певного модуля. Модульний контроль може проводитися у формі тестів, відповідей на теоретичні питання або виконання практичних завдань під час проведення контрольних робіт, індивідуальних завдань, розв'язання виробничих ситуацій (кейсів) тощо.

Письмова форма модульного контролю є обов'язковою, а матеріали модульного контролю зберігаються на кафедрі від дня його проведення до закінчення навчального року.

2.14. Для проведення модульного контролю викладач готує індивідуальні варіанти контрольних завдань, виходячи з окресленої структури навчального матеріалу. Кожне індивідуальне завдання має охоплювати увесь навчальний матеріал модуля. Критерії оцінювання результатів виконання контрольних завдань доводяться до відома здобувачів вищої освіти перед початком вивчення модуля і дублюються напередодні проведення модульного контролю.

2.15. Вивчення модуля має обов'язково включати завдання для самостійної роботи студента, за виконання яких виставляються певні бали. Результати самостійної роботи студента враховуються під час модульного контролю. Здобувач вищої освіти допускається до складання модульного контролю лише за умови повного виконання завдань, передбачених робочою навчальною програмою.

2.16. Тривалість письмового модульного контролю – одна академічна година. Під час виконання модульного контролю здобувач вищої освіти може звертатися до викладача за роз'ясненням лише змісту завдання і має право користуватися додатковою літературою, яка дозволена і рекомендована кафедрою. Під час виконання модульного контрольного завдання студентам забороняється списувати, обмінюватися інформацією з іншими здобувачами вищої освіти, використовувати заборонені навчальні засоби. Якщо здобувач вищої освіти порушує встановлений порядок, він звільняється від подальшої роботи, а модульна контрольна робота оцінюється нулем балів.

2.17. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився для виконання модульного контролю знань або не склав контрольне завдання, йому виставляється нуль балів.

2.18. Результати перевірки письмових контрольних завдань (в балах) доводяться до відома здобувачів вищої освіти і виставляються в журналах обліку роботи академічної групи. Здобувачі вищої освіти безпосередньо знайомляться з перевіреними викладачем роботами під час аналізу результатів. З усіх незрозумілих питань здобувач вищої освіти має право отримати від викладача обґрунтовані пояснення.

2.19. У разі складання здобувачем вищої освіти модульного контролю знань на оцінку «незадовільно», здобувач вищої освіти має право перескласти його в термін, визначений деканом факультету. Здобувач вищої освіти не може бути допущений до складання підсумкового контролю знань з цієї дисципліни, якщо він не склав усі передбачені модульні контролі.

2.20. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента.

2.21. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку/екзамену, визначеного навчальним планом, в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Форму проведення підсумкового контролю (усна, письмова, тестування та ін.) визначає викладач та повідомляє здобувачам вищої освіти на початку викладання дисципліни.

2.22. Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з певної дисципліни, яка складається із зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, ситуаційних робіт, опрацювання завдань робочих зошитів, тематичних рефератів тощо, передбачених робочою навчальною програмою.

2.23. Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Оцінювання здійснюється у балах. Зміст екзаменаційних завдань встановлюється кафедрами.

2.24. Підсумковий семестровий контроль може здійснюватися без організації заліково-екзаменаційної сесії за результатами певного виду контролю здобувач вищої освіти протягом семестру. Підсумкова оцінка з окремої навчальної дисципліни виставляється згідно з балами, набраними здобувачем вищої освіти за виконання кожного з модулів, включаючи поточні бали, модульний контроль, самостійну роботу та ІНДЗ.

2.25. Сумарна мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати для отримання позитивної оцінки з окремої навчальної дисципліни – 60 балів. При цьому здобувач вищої освіти повинен отримати необхідний мінімум з кожного модуля, включаючи результати самостійної та індивідуальної роботи. Здобувачі вищої освіти, які протягом семестру набрали необхідну кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – не менше 60 % від 100 балів, мають можливість:

- не складати екзамен/залік, а отримати екзаменаційну оцінку автоматично, відповідно до рейтингової оцінки, переведеної в оцінку за національною шкалою;
- складати екзамен/залік з метою підвищення екзаменаційної оцінки з дисципліни.

2.26. Якщо здобувач вищої освіти виконав і захистив види робіт, відвідував лекції, семінарські та індивідуальні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, то до його підсумкової оцінки додаються заохочувальні бали (до 15 балів). Можливий такий розподіл заохочувальних балів (на розсуд викладача):

- відвідування 90 % лекцій – 5 балів;
- наявність рукописного конспекту лекцій – 2 бали;
- підготовка доповідей, статей, повідомлень, участь у конференціях, круглих столах, конкурсах – 8 балів та ін.

Сума заохочувальних балів автоматично зараховується при виставленні загальної підсумкової оцінки.

2.27. Загальна підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни розраховується за накопичувальною системою і дорівнює сумі всіх балів, які було здобуто на кожному з етапів контролю – поточного, модульного контролю, ІНДЗ, підсумкового контролю, та заохочувальних балів. Загальна максимальна кількість балів – 100.

2.28. Усім здобувачам вищої освіти, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з даної дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), після вивчення дисципліни в журналі обліку роботи академічної групи викладачем проставляються абсолютні (рейтингові) бали і відповідні оцінки за національною шкалою.

2.29. Здобувачі вищої освіти, які пропустили заняття з поважних причин, не можуть набрати потрібну для позитивної оцінки кількість балів без додаткового відпрацювання. Вони мають можливість відпрацювати заняття та захистити семінарські роботи в позаурочний час, а відповідна кількість балів за результатами відпрацювань заноситься у журнал успішності і додається до загальної кількості балів.

2.30. Здобувач вищої освіти, який склав усі періодичні модульні контролю і набрав більше 60 балів на початок підсумкового контролю, має право дістати позитивну підсумкову оцінку без складання екзамену/заліку, але зобов'язаний прослідкувати за внесенням результату до індивідуального навчального плану. Тобто, заходи обов'язкового діагностування рівня навчальних досягнень під час проведення підсумкового контролю можуть не передбачатись викладачем. Присутність студента на підсумковому контрольному заході, що не передбачає обов'язкового додаткового діагностування рівня академічної успішності, таким чином, може бути необов'язковою.

2.31. Здобувачам вищої освіти, які дістали сумарну кількість балів, відповідну національним оцінкам «задовільно» і «добре», але бажають підвищити ці оцінки, надається можливість скласти екзамен/залік. Якщо здобувач вищої освіти під час екзамену/заліку не зумів підвищити рейтинг з дисципліни, то у відомість йому виставляється загальна сума рейтингового балу, яка визначається і фіксується як сумарна за результатами поточного контролю, модульного контролю, самостійної роботи та ІНДЗ.

2.32. Окремим здобувачам вищої освіти за наявності поважних причин, підтверджених документально, розпорядженням декана факультету можуть встановлюватись індивідуальні терміни складання екзаменів/заліків. Якщо здобувач вищої освіти хворів більше ніж 31 календарний день протягом семестру і не зміг виконати навчальний план, він може подати заяву на академічну відпустку, підтверджену довідкою лікувально-консультаційної комісії.

2.33. Здобувачам вищої освіти, яких не задовольняє оцінка, отримана на екзаменах/заліках, надається можливість перескладання екзамену/заліку у терміни, визначені навчальним відділом.

2.34. Здобувачам вищої освіти, які одержали не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Перескладання екзамену/заліку проводиться згідно з графіком, у певний час і в аудиторії, визначеній розкладом. При відсутності викладача з поважних причин навчальний відділ може перенести дату перескладання або завідуючий кафедрою, за погодженням з навчальним відділом, доручає приймати залік/екзамен викладачу цієї ж або спорідненої дисципліни. У разі відсутності такого викладача екзамен/залік приймає завідуючий кафедрою (погодивши це з навчальним відділом).

2.35. Друге перескладання приймає викладач, що вів курс, третє – викладач, який вів курс і двоє відповідних фахівців (комісія). У окремих випадках до складу комісії можуть бути введені декан, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи або завідувач навчального відділу.

2.36. Якщо здобувач вищої освіти не виконав навчальний план з дисципліни (більше 50% семінарських занять пропущено або з 50% занять має незадовільні оцінки, або отримав незадовільні оцінки за модульний контроль, або не склав всі періодичні модульні контролю), за поданням викладача та узгодженням з кафедрою, на підставі остаточного письмового розпорядження декана факультету він може не допускатися до підсумкового контролю з цієї дисципліни.

2.37. Здобувачі вищої освіти, які отримали під час семестрового контролю більше двох незадовільних оцінок, відраховуються ректором з Інституту за поданням декана факультету. Крім того, таким здобувачам вищої освіти навчальним відділом можуть бути надані можливості проходження повторних курсів з дисциплін, з яких ці здобувачі вищої освіти мають академічну заборгованість.

2.38. Здобувачам вищої освіти, які дістали під час семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру (за графіком навчального відділу). Якщо здобувач вищої освіти до кінця семестру не виконав навчальний план з поважних причин, що підтверджено документально, термін ліквідації заборгованості може бути подовжений на термін не більше двох місяців з моменту закінчення семестру. За цей період здобувач вищої освіти повинен виконати навчальний план та ліквідувати заборгованість.

2.39. Після закінчення екзамену/заліку викладач особисто повертає екзаменаційні відомості до кінця робочого дня або, враховуючи специфіку навчання факультету в другу зміну, як виняток – до 10 години наступної доби.

2.40. Як окремий заліковий кредит оцінюється практика (стажування) та курсові роботи за прийнятою 100 – бальною оцінною шкалою та національною шкалою оцінювання і шкалою ЄКТС.

2.41. Вимоги щодо оцінювання практики (стажування) визначаються програмою стажування, яка розробляється відповідною кафедрою. Стажування складає окремий заліковий кредит і оцінюється за 100-бальною шкалою та національною шкалою оцінювання і шкалою ЄКТС. Оцінка виставляється в індивідуальний навчальний план студента та заліково-екзаменаційну відомість.

Критерії оцінювання відповідають завданням практики (стажування), відображаються у відповідній програмі і доводяться до відома здобувачів вищої освіти перед початком стажування. Захист практики відбувається на засіданні комісії із захисту не пізніше 2-х тижнів після її завершення.

2.42. Курсова робота оцінюється членами комісії після її захисту здобувачем вищої освіти за прийнятою 100-бальною оцінною шкалою та національною шкалою оцінювання і шкалою ЄКТС. Оцінка виставляється в індивідуальній навчальній план студента та заліково-екзаменаційну відомість. Загальна кількість балів включає оцінки змісту роботи та оформлення (до 60 балів) і захисту (до 40 балів).

Вимоги щодо оцінювання курсової роботи визначаються програмою підготовки курсової роботи, яка розробляється відповідною кафедрою. При оцінюванні курсової роботи враховується низка складових, зокрема: формування об'єкту і предмету дослідження; відповідність структурних розділів і параграфів визначеній тематиці та вимогам до даного типу робіт; відповідність вимогам щодо оформлення робіт; наявність посилань; дотримання граматичних і стилістичних правил; вміння студента подавати результати свого дослідження, логічно структурувати доповідь, наявність дослідницької роботи, аналізу, рекомендацій, висновків, пропозицій тощо.

2.43. Переведення нормованого (середньозваженого) рейтингового балу до оцінок в національній системі та в системі ЄКТС здійснюється за таблицею:

**Критерії оцінок та узгодження їх
за національною та європейською шкалами**

Оцінка ЄКТС	Критерії оцінок	Оцінка в балах	Традиційна оцінка	
1	2	3	4	5
A	ВІДМІННО – здобувач вищої освіти володіє глибокими і дійовими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	91-100	Відмінно	Зараховано
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.	81-90	Добре	Зараховано

1	2	3	4	5
С	ДОБРЕ – здобувач вищої освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	71-80	Добре	Зараховано
Д	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач вищої освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу.	61-70	Задовільно	Зараховано
Е	ДОСТАТНЬО – здобувач вищої освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.	51-60	Задовільно	Зараховано
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання екзамену: здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	31-50	Незадовільно	Не зараховано
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач вищої освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	0-30	Незадовільно	Не зараховано

2.44. Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до [Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти КЗ СОІШПО.](#)

2.45. Основним завданням атестації є встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньо-професійної програми.

2.46. Атестація проводиться у формі атестаційного екзамену, захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи згідно з вимогами відповідного стандарту освіти. Вимоги до змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи, програму та екзаменаційні білети з атестаційного екзамену розробляє випускова кафедра.

2.47. Об'єктами оцінювання кваліфікаційної (магістерської) роботи є:

- якість змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи: розрахункова частина; графічна частина.

- якість захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи: підготовлена доповідь; відповіді на запитання.

2.48. Якість виконаної кваліфікаційної (магістерської) роботи оцінюється за рядом показників:

- відповідність кваліфікаційної (магістерської) роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання;

- ступінь самостійності розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць;

- актуальність, новизна обраної теми, спосіб вирішення задач та практична цінність отриманих результатів;

- обґрунтування основних інженерних, технологічних рішень, відповідність прийнятих рішень сучасному рівню науки і техніки;

- досконалість розрахунків та прийнятих проектних рішень (окремих складових частин споруд, обладнань, технологічних процесів, механізмів, пристроїв, апаратних та програмних засобів тощо);

- дотримання вимог державних норм;

- якість і глибина наукового, теоретичного, та практичного аналізу проблеми;

- відповідність отриманих результатів сучасній практиці; використання сучасних комп'ютерних програм;

- уміння працювати з нормативними та довідковими документами, наявність посилань на використані джерела;

- оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів згідно з вимогами конструкторської та технологічної документації, ДСТУ.

2.49. Якість захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи оцінюється певними критеріями:

- змістовність доповіді здобувача про зміст та основні результати роботи;

- чіткість структури і логічна послідовність викладення матеріалу;

- обґрунтованість, якість висновків та рекомендацій щодо практичного використання роботи;

- використання фахової, галузевої, наукової термінології;

- вміння чітко, зрозуміло та стисло викладати основні засади проведеного дослідження;

– повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання членів комісії за змістом роботи.

2.50. Атестаційний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань здобувачів вищої освіти за білетами (контрольними завданнями), складеними у повній відповідності до програми атестації.

2.51. Здобувачу, який успішно виконав освітню програму на певному рівні вищої освіти, успішно склав атестаційний екзамен, захистив кваліфікаційну (магістерську) роботу, на підставі рішення атестаційної комісії присвоюється відповідний ступінь вищої освіти, відповідна кваліфікація і видається державний документ про освіту.

III. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора, якщо інше не передбачається тим же наказом.

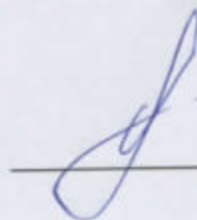
3.2. Зміни та доповнення до Положення вносять шляхом викладення його в новій редакції, яка вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Інституту.

3.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Інституту відповідно до їх функціональних обов'язків.

3.4. Текст даного Положення оприлюднюється після введення його в дію на офіційному вебсайті Інституту.

РОЗРОБЛЕНО

Завідувач кафедри педагогіки,
спеціальної освіти та менеджменту

Галина ЄФРЕМОВА

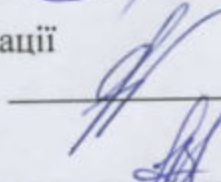
ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

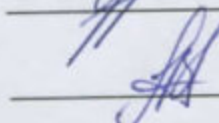
Світлана ПАНЧЕНКО

Декан факультету підвищення кваліфікації
та перепідготовки

Світлана ЛУЦЕНКО

Завідувач кафедри психології

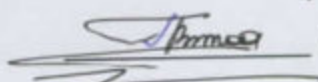
Алла ВОЗНЮК

Завідувач навчального відділу

Ельвіра ГОЛОВАЧ

Провідний юрисконсульт

Андрій ГОРЕВИЙ

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

Автономність і відповідальність (autonomy and responsibility) – здатність самостійно виконувати завдання, розв’язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності.

Атестація (assessment / attestation) (державна атестація) – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Вища освіта (higher / tertiary education) – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі / закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною спеціальністю (кваліфікацією) на відповідному рівні вищої освіти, що за складністю є вищим, ніж рівень повної загальної середньої освіти. Вища освіта надається на 5–8-му освітніх рівнях за Міжнародною стандартною класифікацією освіти та відповідає 5–8-му кваліфікаційним рівням Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя, 1-4-му кваліфікаційним рівням Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, 5–9-му кваліфікаційним рівням Національної рамки кваліфікацій.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) (European Credit Transfer and Accumulation System, ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Галузь знань (field of knowledge / narrow field) – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Загальні компетентності (generic competences) – компетентності, які формуються у здобувача вищої освіти в процесі навчання за даною освітньою програмою, але мають універсальний характер і можуть бути перенесені із контексту однієї освітньої програми в іншу.

Здатність (ability) – властивість здобувача здійснювати, виконувати, робити що-небудь, поводити себе певним чином; в тому числі психічний та фізичний стан здобувача, в якому він спроможний виконувати певний вид продуктивної діяльності.

Здібність (capability) – природній нахил до чого-небудь, талант; у тому числі особливості здобувача, що є суб’єктивними умовами успішного здійснення певного виду продуктивної діяльності. Здібності пов’язані із загальною орієнтованістю особи, з її нахилом до певного виду діяльності.

Зміст освіти (education content) – обумовлена цілями та потребами суспільства система знань, умінь і навичок, у вигляді компетенцій, що має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технології, культури та мистецтва.

Зміст навчання (learning content) – структура, зміст і обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує особі можливість здобуття вищої освіти і певної кваліфікації. Зміст навчання поділяється на: нормативну частину змісту навчання – обов'язковий для засвоєння зміст навчання, сформований відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційно характеристиками як змістові модулі із зазначенням їх обсягу й рівня засвоєння, а також форм державної атестації; вибірково (варіативну) частину змісту навчання – рекомендований для засвоєння зміст навчання, сформований як змістові модулі із зазначенням їх обсягу та форм атестації, призначений для задоволення потреб і можливостей особистості, регіональних потреб у фахівцях певної спеціалізації спеціальності, з урахуванням досягнень наукових шкіл і вищих навчальних закладів.

Змістовий модуль (content module) – система навчальних елементів, що поєднані за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові.

Знання (knowledge) – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Знання фундаментальні (fundamental knowledge) – знання щодо соціальних і професійних норм діяльності особи, основа її освіти та професійної підготовки. Фундаментальні знання формують здатність особи опановувати нові знання, орієнтуватися у проблемах, що виникають, виконувати задачі діяльності, що прогнозуються.

Індивідуалізація навчання (personalisation study) – організація процесу навчання, яка передбачає його модифікацію відповідно до потреб того, хто навчається.

Інновації (innovations) – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

Інноваційна діяльність (innovative activity) – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг. **Кваліфікація** (qualification) – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами.

Освітня кваліфікація (education qualification) – кваліфікація, що присуджується вищими навчальними закладами на основі стандартів вищої освіти.

Кваліфікація професійна (professional qualification) – кваліфікація, які присуджується на основі професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображають здатність особи виконувати завдання і обов'язки певного виду професійної діяльності. Професійні кваліфікації надаються роботодавцями або спільно з ними, або за встановленими за їх участю правилами.

Кваліфікаційна робота (qualification work) — це навчально-наукова робота, яка може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного, тощо.

Кваліфікаційний рівень (qualification level) – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня. Компетентність (competency) – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Компетентнісний підхід (competence approach) – науковий підхід до організації навчального процесу, який передбачає його спрямованість на формування і розвиток загальних (базових) і предметних компетентностей особистості.

Компетенція (competence) – предметна область у якій індивід добре обізнаний і в якій він проявляє готовність до виконання діяльності. Компетенція включає знання й розуміння (теоретичне знання академічної області, здатність знати й розуміти), знання як діяти (практичне й оперативне застосування знань до конкретних ситуацій), знання як бути (цінності як невід'ємна частина способу сприйняття й життя з іншими в соціальному контексті).

Контроль якості вищої освіти (quality control of higher education) – система заходів, які здійснює третя сторона з метою перевірки характеристик 10 якостей особистості випускника вищого навчального закладу, та їх порівняння з установленими вимогами й визначення відповідності кінцевим цілям вищої освіти.

Кредит (credit) Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 академічних годин.

Навичка (skill) – уміння, що внаслідок численних повторень стають автоматичними і виконуються без свідомого контролю.

Нормативний термін навчання (normative period of studying) – термін навчання за денною (очною) формою, необхідний для засвоєння особою нормативної та вибіркової частин змісту навчання і встановлений стандартом вищої освіти.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма (educational programme) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Показник якості вищої освіти (quality score of higher education) – кількісна характеристика якості особистості випускника вищого навчального закладу, що розглядається стосовно до певних умов його навчання та сфери майбутньої соціальної діяльності.

Результати навчання (learning outcomes)– сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Рівень якості вищої освіти (quality level of higher education) – відносна характеристика якості вищої освіти, що ґрунтується на порівнянні значень показників якості, отриманих на підставі діагностичних екзаменів випускників вищого навчального закладу, із критеріально – орієнтованим еталоном, що репрезентується стандартом вищої освіти.

Цикл підготовки (education cycle) – сукупність складових змісту освітньої або професійної підготовки (змістових модулів, блоків змістових модулів), що поєднані за ознаками приналежності їх змісту до спільного освітнього або професійного напрямку.

Якість вищої освіти (quality in higher education)– якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

Якість освітньої діяльності (quality in education activities)-рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.